

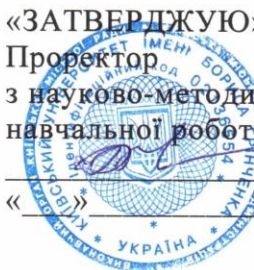
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« » 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

1.1.1. ПП ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА

спеціальність 013 Початкова освіта (ОКР «спеціаліст»)

Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 92120554 Начальниця відділу моніторингу якості освіти Програма № <u>2966</u> _____ (підпис) (прізвище, ініціал) « <u> </u> » <u>20</u> <u>16</u>

Київ – 2016

Порівняльна педагогіка.: робоча навчальна програма [для студентів спеціальності 7.01010102 "Початкова освіта"] / Н.М.Голота. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016 р. – 13 с.

Розробники:

ГОЛОТА Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 2 від 7. 09. 2016 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології

 Іванюк Г.І.

Заступник директора Педагогічного інституту з науково-методичної та навчальної роботи

 Машовець М.А.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <i>1,5 кредити</i>	Галузь знань <i>0101 "Педагогічна освіта"</i>	Нормативна	
	Спеціальність <i>7.01010102</i> <i>Початкова освіта</i>		
Модулів –2	Спеціальність (професійне спрямування): Організатор початкової освіти. Вчитель початкової школи	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 54		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		8 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		33 год.	48
		МКР – 3 год.	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"спеціаліст"</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розширення наукового і загальнокультурного світогляду майбутніх фахівців, здатних використовувати світові досягнення педагогіки й тим самим забезпечувати інтеграцію національної системи освіти у світовий європейський простір.

Цілі курсу:

- зростання професійної ерудиції та компетентності майбутнього вчителя початкової школи та організатора початкової освіти;
- збагачення педагогічних поглядів студентів, обізнаність їх з міжнародними зв'язками у галузі освіти;
- формування активної творчої особистості, здатної на основі співставлення закономірностей і тенденцій розвитку національної системи освіти із зарубіжними аналогами, спрямовувати і коректувати її розвиток за допомогою рекомендацій, що розробляються для органів управління системи освіти.

Завдання:

1. Здійснення систематичного аналізу джерельної бази освітніх систем різних країн світу з метою виявлення глобальних закономірностей і тенденцій розвитку освіти та врахування їх специфіки у вітчизняній педагогіці.
2. Формування здатності до глибокого осмислення актуальних вітчизняних і міжнародних педагогічних проблем.
3. Ознайомлення студентів з досягненнями світової педагогічної науки і передового педагогічного досвіду в галузі шкільної освіти.
4. Виявлення суперечностей і тенденцій сучасного та перспективного розвитку вітчизняної початкової освіти на основі аналізу досягнень і недоліків у зарубіжному педагогічному досвіді.
5. Зіставлення педагогічних ідей і практики навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку та формування ній основі теоретичних підходів універсального, прогностичного характеру.

Курс «Порівняльна педагогіка» спрямований на формування у студентів таких професійних *компетентностей*:

а) ключових, необхідних для виконання будь-якої професійної діяльності (інформаційно-комунікативні, соціально-трудова, мовні, культурні, здатність учитися);

б) базових, що відображають специфічний характер педагогічної діяльності (організаційний, дидактичний компоненти, здатність до педагогічного мислення, когнітивно-креативний, психологічний, оцінювальний, консультативний компоненти і здатність до розвитку впродовж усього життя);

в) методичної компетентності – здатності самостійно конструювати навчальний процес у вищій школі, вільно використовуючи в практичній діяльності теоретичні основи вітчизняної та зарубіжної педагогіки, знаходження обґрунтованого рішення будь-якого педагогічного та дидактичного завдання, орієнтація на розвиток дітей і саморозвиток та, зокрема, формування таких компетенцій:

- діагностичної;

- прогностичної;
- організаторської;
- комунікативної;
- дослідницької;
- виховної.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- ◆ стан, тенденції та закономірності розвитку світового (зарубіжного і вітчизняного) педагогічного досвіду;

- ◆ стан, основні тенденції та закономірності розвитку дошкільної, шкільної та вищої освіти в різних країнах, геополітичних регіонах і в глобальному масштабі;

- ◆ позитивні і негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду в галузі початкової освіти;

- ◆ форми і способи взаємозбагачення національних педагогічних культур.

На основі цих знань у магістрантів повинні бути сформовані **уміння**:

- ❖ аналізувати (у порівняльному плані) стан, закономірності і тенденції розвитку освіти і виховання у різних країнах світу;

- ❖ розкривати співвідношення загальних тенденцій освіти і національної (регіональної) специфіки;

- ❖ виявляти позитивні і негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду в галузі початкової освіти;

- ❖ прогнозувати напрямки розвитку вітчизняної початкової освіти в майбутньому.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних знань

Тема 1. Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки. Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки.

Порівняльна педагогіка як наука і як навчальна дисципліна. Різноманітність підходів до визначення предмета і завдань порівняльної педагогіки. Предмет і завдання порівняльної педагогіки за Б.Ф.Вульфсоном і Х.В.Даелом. Функції порівняльної педагогіки: інформаційно-аналітична, акумулююча, корекційна, координуюча, прогностична, вибірково-адаптивна. Методи порівняльно-педагогічних досліджень: описовий (вивчення, аналіз, опис офіційних документів, науково-педагогічних джерел), статистичний (збір, аналіз, інтерпретація статистичних відомостей і даних), соціологічний, власне порівняльний, історичний (історико-педагогічний – метод великих інноваційних циклів,

хвильовий); конструктивно-генетичний метод; спостереження (звичайне та включене, інтенсивне та екстенсивне); бесіди, інтерв'ю; аналітичні методи.

Причини виникнення порівняльної педагогіки як науки. Різноманітність підходів до визначення етапів розвитку порівняльної педагогіки. Етапи розвитку порівняльно-педагогічних досліджень.

Основні поняття теми: порівняльна педагогіка, компаративна педагогіка, компаративістика, освітні системи, світовий освітній простір, зарубіжний педагогічний досвід, функції порівняльної педагогіки, методи порівняльно-педагогічних досліджень; періодизація розвитку порівняльної педагогіки, освітні системи, основні тенденції і закономірності розвитку освіти.

Рекомендована література

Основна: 1, 4

Додаткова: 6

Тема 2. Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі.

Освітній простір як феномен (В.Краєвський, Б.Коротяєв, В.Курило та інші). Поліструктурність світового освітнього простору: просторова (територіальна) і організаційна структури. Соціально-економічні фактори розвитку освіти у сучасному світі. Основні пріоритети і тенденції розвитку світової системи освіти. Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку освітніх систем у сучасному світі. Сучасний стан і перспективи розвитку освіти в провідних країнах світу і в Україні. Глобалізація в освіті, її позитивні і негативні впливи. Міжнародні та всесвітні організації: ЮНЕСКО (Міжнародне бюро освіти; Міжнародний інститут планування освіти; Інститут освіти ЮНЕСКО); Рада Європи та інші. Міжнародні проекти та програми, які передбачають участь різноманітних освітніх систем: ЕРАЗМУС, ЛІНГВА, ЕСПРІТ, ІРІС та інші. Типи регіонів за ознакою взаємного зближення і взаємодії освітніх систем (за А.П.Ліферовим).

Основні поняття теми: світовий освітній простір; тенденції, пріоритети, перспективи розвитку освіти, глобалізація, стандартизація, структурне реформування.

Рекомендована література

Основна: 1, 4

Додаткова: 6

Тема 3. Сучасні моделі освітніх систем. Сучасні моделі вищої освіти.

Моделі освіти (розвиваючого навчання, традиційна, раціоналістична, феноменологічна, не інституційна).

Сучасні освітні моделі:

американська модель: школа (ясельна, початкова, середня, старша) – коледж – університет (бакалаврат, магістратура, докторантура);

французька модель: школа (материнська, початкова, коледж, ліцей) – професійний (технологічний) інституту – університет (ліценціат, магістратура, докторантура) – великі школи;

англійська модель: школа (ясельна, початкова, об'єднана, граматична, сучасна) – коледж – університет (бакалаврат, магістратура, докторантура);

російська модель: школа (повна середня школа, гімназія, ліцей, коледж) – інституту, консерваторія, академія, університет – аспірантура – докторантура.

Сучасні моделі вищої освіти: британська (вільне навчання особистості), шотландська (цінності корисного знання); німецька (цінність інтелектуального дослідження); американська, або чиказька (цінність вільного розвитку індивідуальних здібностей вільної особистості); японська (максимальна реалізація творчого потенціалу особистості).

Основні поняття теми: моделі освітніх систем; американська освітня модель; французька освітня модель; англійська освітня модель; російська модель. Сучасні моделі вищої освіти: британська, шотландська, німецька, американська (чиказька), японська.

Рекомендована література

Основна: 1, 4

Додаткова: 6

Змістовий модуль II. Сучасні системи шкільної освіти в Україні та за кордоном: особливості становлення та тенденції розвитку

Тема 4. Сучасні моделі загальної середньої освіти у різних країнах світу

Тенденції розвитку системи початкової освіти у різних країнах світу. Європейські реформи в галузі початкової освіти. Зміст понять «початкова (елементарна) школа» та «середня школа» у різних національних системах освіти. Середня освіта: стан і тенденції розвитку. Трищаблева структурна модель загальної середньої освіти. Особливості загальноєвропейської політики щодо забезпечення рівності шансів для дітей та юнацтва на якісну освіту.

Основні поняття теми: початкова освіта, середня школа, структурна модель загальної середньої освіти.

Рекомендована література

Основна: 2, 3, 4

Додаткова: 5,7

Тема 5. Сучасні тенденції розвитку змісту, форм і методів шкільної освіти

Реформування початкової освіти у різних країнах світу. Особистісно-зорієнтована, розвивальна модель масової початкової школи. Підходи до відбору змісту початкової освіти. Вимоги до виховання особистості в шкільних системах зарубіжних країн. Роль гуманітарної освіти у формуванні компетенцій зростаючої особистості. Громадянське та полікультурне виховання у різних країнах світу. Підходи до оцінювання результатів навчання у різних країнах світу.

Основні поняття теми: початкова освіта, зміст початкової освіти, соціалізація особистості, стандарти навчання, моніторинг якості шкільної освіти.

Рекомендована література

Основна: 2, 3, 4

Додаткова: 5,7

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	мкр	с.р.		л	с	мкр	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль										
Змістовий модуль 1. Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних знань										
Тема 1. Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки. Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки.	8	2	2		4	8	2			6
Тема 2. Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі.	9	2	2		5	10				10
Тема 3. Сучасні моделі освітніх систем. Сучасні моделі вищої освіти.	6	2			4	10				10

Модульний контроль				1,5						
Разом за змістовим модулем 1	24,5	6	4	1,5	13	28	2			26
Змістовий модуль 2. Сучасні системи шкільної освіти в Україні та за кордоном: особливості становлення та тенденції розвитку										
Тема 4. Сучасні моделі загальної середньої освіти у різних країнах світу	14	2	2		10	14	2	2		10
Тема 5. Сучасні тенденції розвитку змісту, форм і методів шкільної освіти	14	2	2		10	12				12
Модульний контроль				1,5						
Разом за змістовим модулем 2	29,5	4	4	1,5	20	26	2	2		22
Усього годин	54	10	8	3	33	54	4	2		48

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Порівняльна педагогіка в системі сучасних педагогічних наук.	2
2.	Провідні чинники і стратегії розвитку освіти в умовах глобалізації та створення єдиного світового освітнього простору	2
3.	Розвиток шкільної, позашкільної та вищої освіти в Україні та за кордоном	2
4.	Підвищення ефективності навчання як провідний освітній процес у країнах світу	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1.	Порівняйте різні підходи до визначення предмету і завдань порівняльної педагогіки. Результати оформити у таблицю.	5
2.	Порівняйте підходи до оцінювання результатів навчання у різних країнах світу. Результати оформіть у таблицю	10
3.	Розробка проекту: 1. Представте порівняльну характеристику системи початкової освіти двох країн (на вибір) у програмі Power Point (Презентація) за таким алгоритмом:	15

	1) сучасний стан початкової освіти; 2) тенденції розвитку системи початкової освіти; 3) реформування змісту навчання у початковій школі.	
	Разом	35 бал.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (POWER POINT – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, психодіагностика, ділові ігри, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю*: модульне письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат.
- *Комп'ютерного контролю*: тестове опитування.
- *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2		

Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	5	100
	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття	10+1	10+1		10+1	10+1	44	
Самостійна робота	35 балів					35	
МКР	25			25		50	
Всього	K=134:100 = 1.34					134	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
69-74	D		
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчально-методичні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка».

12. Рекомендована література:

Основна

1. Галус О.М. Порівняльна педагогіка: навч. посібник. / О.М. Галус, Л.М. Шапошнікова. – К.: Вища школа, 2006. – 215 с. (бібліотека Інституту).

2. Парамонова Л.А. Дошкольное и начальное образование за рубежом: история и современность / Л.А.Парамонова, Е.Ю.Протасова.- М.: Просвещение, 2001. (бібліотека Інституту).
3. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів] / Т.І.Поніманська. – К.: «Академвидав», 2004. – 456 с. (бібліотека Інституту).
4. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: навч. посібник. / А.А.Сбруєва – 2 – е вид. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 320 с. (бібліотека Інституту).

Додаткова

5. Мельник Н.І. Дошкільна освіта сполучених штатів: історія і сучасність: монографія / Н.І.Мельник. – Умань: Видавець «Сочінський», 2012. – 330 с. (бібліотека Інституту).
6. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: монографія / Н.М. Авшенюк, В.О. Кудін, О.І. Огієнко та ін. – К.: Педагогічна думка, 2011. – 232 с. (бібліотека Інституту).
7. Пантюк Т.І. Зарубіжні теорії та концепції дошкільного виховання: навч.-метод. посіб. / Т.І.Пантюк, З.І.Хало. – Дрогобич: Ред. – видавн. Відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2008. – 75 с. (бібліотека кафедри педагогіки і психології).

Науково-педагогічні розвідки у фахових виданнях, наукових журналах та матеріалах конференцій.

Навчально-методична карта дисципліни «Порівняльна педагогіка»

Разом: 54 год., із них 10 год. – лекції, 8 год. – семінарські заняття, 33 год. – самостійна робота

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних знань			Сучасні системи шкільної освіти в Україні та за кордоном: особливості становлення та тенденції розвитку	
Кількість балів за модуль	25 балів			24 бали	
Теми лекцій 12 год. (6 балів)	Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки (1 бал).	Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки (1 бал).	Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі (1 бал)	Сучасні моделі загальної середньої освіти у різних країнах світу (1 бали)	Сучасні тенденції розвитку змісту, форм і методів шкільної освіти (1 бал)
Теми семінарських занять (66 балів)	Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних наук (11 балів)	Провідні чинники і стратегії розвитку освіти в умовах глобалізації та створення єдиного світового освітнього простору (11 балів)	Розвиток шкільної, позашкільної та вищої освіти в Україні та за кордоном (11 балів)	Підвищення ефективності навчання як провідний освітній процес у країнах світу (11 балів)	
Самостійна робота (35 балів)	35 балів				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)	
K=134:100 = 1,34					